

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3Csp/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121264133
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:6121264133.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154 právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava proti žalovaným 1./ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX, XXX XX D. E. a 2./ F. C., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX, XXX XX D. E. zastúpeným JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO:47 445 092 o zaplatenie 17.058,88 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovaní v 1.a 2. rade **m a j ú n á r o k** na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 04.03.2021 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní začatom podľa zákona č.307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „žaloba“) v ktorom žiadal, aby súd žalovaným uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 17.058,88 eur, úroky z omeškania špecifikované v žalobe a nahradiť mu trovy konania. Svoju žalobu odôvodňoval tým, že jeho právny predchodca, Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol žalovaným na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 25.11.2014 pod číslom úverového účtu 2096463921 a reg. číslom 012624711241114 úver vo výške 19.094,02 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V žalobe tvrdil, že dlžníci svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky riadne a včas neplnili, boli právnym predchodcom žalobcu vyzvaní na úhradu omeškaných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky, a nakoľko svoj dlh napriek písomnej výzve nezaplatili, jeho právny predchodca v súlade so zmluvou a s článkom Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 09.08.2018 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Uviedol, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovaným doručené dňa 13.09.2018 a nakoľko v poskytnutej 7 dňovej lehote od doručenia oznámenia dlžnú sumu nezaplatili, dňa 21.09.2018 sa dostali do omeškania so zaplatením dlžnej sumy s príslušenstvom. Aktívnu vecnú legitimáciu odôvodnil tým, že na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 08.07.2020 bola pohľadávka voči žalovaným z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom boli žalovaní upovedomení písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Žalobca tvrdil, že po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky (po dni 01.07.2020) žalovaní zaplatili na úhradu svojho

dlhu sumu 785,18 eur, ktorá bola započítaná na úhradu dlžnej istiny úveru s tým, že si v konaní uplatňuje len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 17.058,88 eur s príslušenstvom.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca so žalobou predložil Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 25.11.2014, Žiadosť o flexipôžičku – bezúčelová, Dodatok k zmluve o poskytnutí flexipôžičky, Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám – občanom, listinu- Zoznam dokladov k flexipôžičke, údaj o hodnote RPMN a priemernej RPMN k spotrebiteľskému úveru, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa konverzie dlhu, Oznámenie výšky pohľadávky pri predčasnom splatení úveru, Tretiu upomienku- pokus o zmier zo dňa 03.07.2018, poštový podací hárok, prílohu k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 09.07.2020, výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 17.02.2021 s poštovým podacím hárkom, výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10.08.2018 s dokladom o doručovaní a ďalšie listiny obsiahnuté na č.l.18 až 39 spisu.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz, ktorý sa v dôsledku podaného odporu žalovaných zo zákona zrušil a Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec podľa § 14 ods.3 uvedeného zákona na prejednanie tunajšiemu súdu, kde konanie je vedené pod spisovou značkou 3Csp/50/2021.

4. Žalovaní v podanom odpore proti platobnému rozkazu namietali, že žalobca neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta, pričom poukázali na § 7 ods.1 a § 11 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej tvrdili, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, lebo obsahuje nesprávny výpočet RPMN, keďže išlo o vopred pripravenú formulárovú zmluvu pri ktorej žalobca nepreukázal, že žalovaní mali možnosť odmietnuť poistenie, preto poplatok za poistenie podľa žalovaných musel byť v zmysle § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch zahrnutý do výpočtu RPMN, čo sa nestalo. Ďalším dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti je podľa nich to, že zmluva neobsahuje podmienky podľa § 9 ods.2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom citovali z rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a v Košiciach. Ďalej namietali, že neboli splnené podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka, lebo žalobca nedoložil doručenkou k žiadnej z predložených upomienok a zároveň ani jedna z predložených upomienok nepredstavuje výzvu v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka. Poukazujúc na § 92 ods.8 Zákona o bankách tiež tvrdili, že spôsobilým predmetom postúpenia môže byť iba taká pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy potom, čo bol klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani, čo sú kumulatívne zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky, pričom žalobca podľa nich nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a existenciu výzvy v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách, nepreukázal tak logicky ani lehotu 90 dní, preto neboli splnené zákonné podmienky postúpenia pohľadávky a žalobca nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že tento je neodôvodnený, s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave. K aktívnej vecnej legitímácii uviedol, že túto preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanému zaslané doporučene, čo preukazuje podacím hárkom, zásielka s oznámením o postúpení pohľadávky tak bola zasielaná doporučene do dispozičnej sféry žalovaného. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.4Obo 210/01. V súvislosti s podmienkami pre postúpenie bankovej pohľadávky poukázal na predložené výzvy banky pripojené k žalobe. Uviedol, že spolu s výzvou banky zo dňa 03.07.2018 označenou ako Tretia upomienka predložil aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola dňa 03.07.2018 odoslaná žalovaným na nimi uvedenú adresu, čo vyplýva priamo z podacieho hárku. K postúpeniu pohľadávky podľa neho došlo platne, preto je daná jeho aktívna vecná legitímácia v tomto spore. K tvrdeniam žalovaných o bezúročnosti úveru uviedol, že tie sú v tomto prípade irelevantné, nakoľko v konaní si uplatňuje len nárok na zaplatenie istiny so zákonným úrokom z omeškania, neuplatňuje si teda ani úroky, ani poplatky Na žalobe v celom rozsahu trval.

6. Na uvedené žalovaní písomne reagovali tak, že poštový podací lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie tretej upomienky, žalobca preto podľa nich ich odoslanie ani doručenie nepreukázal. Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.43CoCsp/18/2021. Keďže podľa žalovaných neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k postúpeniu

živého úveru, čo je v rozpore s § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, postúpenie pohľadávky tak v zmysle § 525 ods.2 Občianskeho zákonníka odporuje zákonu a preto žalobca v tomto konaní nemá aktívnu vecnú legitímáciu. V časti vykonaných úhrad po podaní žaloby navrhli konanie zastaviť a vo zvyšku žalobu zamietnuť.

7. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 07.10.2022 na ktoré sa právny zástupca žalobcu ani právny zástupca žalovaných napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavili. Právny zástupca žalovaných ospravedlnil neúčast' na pojednávaní, o odročenie pojednávania nežiadal. Právny zástupca žalobcu, u ktorého doručenie predvolania bolo vykázané dňom 29.09.2022 neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP preto súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaných, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovanými namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav :

9. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg.číslo:012624711241114 v ktorej ako veriteľ je označená Všeobecná úverová banka, a.s. súd zistil, že v jej úvodnej časti sú uvedené osobné údaje o žalovaných ako dlžníkovi (žalovaný v 1.rade) a spoludlžníkovi (žalovaná v 2.rade), potom nasleduje časť I. kde je uvedené, že veriteľ sa zaväzuje poskytnúť za podmienok dohodnutých v tejto zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám občanom peňažné prostriedky ako spotrebiteľský úver a dlžník sa zaväzuje, že poskytnuté peňažné prostriedky vráti, použije na dohodnutý účel, pokiaľ bol dohodnutý, zaplatí úroky, poplatky a splní ostatné záväzky podľa tejto zmluvy. Ďalej sú tam uvedené Základné podmienky úveru nasledovne. Druh spotrebného úveru : na splatenie spotrebiteľských úverov. Výška úveru 22.100,-eur. Lehota splatnosti 120 mesiacov. Druh úrokovej sadzby: fixná počas celej lehoty splatnosti úveru. Čerpanie úveru jednorázovo dňa 25.11.2014. Celkový počet splátok 120. Dátum prvej a poslednej anuitnej splátky (termín konečnej splatnosti) 22.12.2014 a 22.11.2024. Výška úrokovej sadzby 10,90 %. Mesačná anuitná splátka vrátane poistného 302,90 eur. Ročná percentuálna miera nákladov 11,44 %, celkové náklady dlžníka 14.248,56 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom 36.348,56 eur, Priemerná RPMN 11,25 %. Termín splatnosti mesačnej anuitnej splátky (t.j. istiny a úroku) je ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dátumom splatnosti prvej anuitnej splátky.

10. Žalobca tvrdil, že pre nesplácanie úveru žalovanými bol úver po neúspešnej výzve na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia predčasne zosplatený a pohľadávka veriteľa následne na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok (nachádzajúcej sa na č.l. 122 až 139 spisu) postúpená na žalobcu.

11. Z Listu označeného ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 10.08.2018 súd zistil, že VÚB banka, a.s. ním žalovaným oznámila, že napriek predchádzajúcim upomienkam neuhradili dlžnú pohľadávku banky z titulu Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru reg.č.012624711241114, preto v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a VOP banka vyhlásila dnešným dňom predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 21.603,53 eur a vyzvala ich na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní odo dňa doručenia tejto výzvy pod následkom vymáhania pohľadávky banky. Podľa pripojených doručení žalovaný v 1.rade uvedenú výzvu prevzal dňa 3.9.2018, žalovaná v 2.rade ju neprevzala a táto sa vrátila banke ako neprevzatá ňou dňa 13.9.2018. Podľa tvrdenia žalobcu uvedenej výzve predchádzala Tretia upomienka- pokus o zmier zo dňa 03.07.2018 (č.l.44 a 45 spisu), ktorou boli žalovaní vyzývaní na zaplatenie dlžnej sumy 1.015,76 eur, v opačnom prípade bude banka žiadať vrátiť celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Žalobca tvrdí, že odoslanie danej výzvy žalovaným preukazujú ním predložené podacie hárky.

12. Žalobou uplatnený nárok žalobca právne odôvodnil tak, že jedná sa o nárok na vrátenie spotrebiteľského úveru. Keďže pôvodný veriteľ bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným

z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom v zmluve aj priamo je uvedené, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, niet pochýb, že žalobou uplatňuje sa právo zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

13. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovaným nadobudol postúpením, pričom ako na dôkaz odvolával sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, prílohu k tejto rámcovej zmluve s identifikáciou postúpenej pohľadávky a ako dôkaz predložil tiež oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 09.07.2020.

14. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobu mal za nedôvodnú v celom rozsahu a preto ju zamietol. Podľa názoru súdu neboli v spore preukázané zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovaným, či čo i len jej časti na žalobcu. Už z uvedeného dôvodu súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaní uzavreli úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale banka- VÚB, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovaným bola mu ešte pred podaním žaloby postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offa, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offa viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

16. Vzhľadom na výslovnú, jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru a skutočnosť, že aktívnu vecnú legitímáciu súd musí skúmať vždy, a to ex offa je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov postúpených mu bankou preukázať splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky. Teda označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia týchto zákonných podmienok. Táto skutočnosť je samozrejماً, jasná a všeobecne známa, nejde o žiadne prekvapivé právne posúdenie, postup, či prekvapivý názor súdu (podporne vid' napr. aktuálne rozsudky Krajského súdu Prešove sp.zn.3CoCsp/11/2021 alebo 7CoCsp/38/2020. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.7CoCsp/38/2020 otázka „či na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu, už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci. Ide pritom o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci,„

17. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravoval ku dňu, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (teda ku dňu 08.07.2020, čo je deň uvedený v oznámení o postúpení pohľadávky) § 92 ods.8 zákona o bankách. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju

pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom, cit. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

19. V súvislosti so svojim názorom, že ust. § 92 ods.8 zákona o bankách normuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky súd dáva do pozornosti aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

20. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa preto takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná spoločnosť špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok, ako je súdu známe z jeho činnosti.

21. S poukazom na vyššie uvedené žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené už len preto, lebo žalobca nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods.8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods.8 zákona o bankách.

22. Takouto výzvou nemôže byť výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 10.08.2018 (výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom) ani Tretia upomienka zo dňa 03.07.2018. Uvedené výzvy obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovaným na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ust. § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedené výzvy majú náležitosti upozornenia v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenia o predčasnom zosplatení úveru bankou a nemajú náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách, čo je logické, keďže sledovalo sa týmito úkonmi niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až 2 roky po týchto výzvach. Tzv. tretia upomienka zo dňa 03.07.2018, na ktorú sa žalobca v tejto súvislosti odvolával výzvou v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemôže byť už len preto, že žalovaní v nej

boli vyzývaní na úhradu sumy len 1.015,76 eur ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách má sa týkať už splatnej pohľadávky.

23. Účelom zákona bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva s výnimkou prípadu, kedy by šlo o tak povediac „notorického neplatiča“ ktorého omeškanie by v súhrne presiahlo jeden rok (§ 92 ods.8 veta druhá, časť za bodkočiarkou). Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods.8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia (a to tak jej časť pred bodkočiarkou ako aj za ňou) nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu bola tretia upomienka vyhotovená viac ako 2 roky pred postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Keďže cieľom zákonodarcu bola ochrana spotrebiteľa a poskytnutie mu poslednej možnosti úhrady dlhu a tak odvrátenie postúpenia pohľadávky mimo bankový dohľad, potom absolútne nemôže obstať výklad, ktorý by za výzvu považoval akúkoľvek upomienku, či výzvu, aj spreď niekoľkých rokov a aj len vo vzťahu k určitej splátke či splátkam. Osobitná, samostatná úprava v § 92 ods.8 zákona o bankách by inak bola úplne zbytočná, keďže splatnej pohľadávke takmer vždy prechádza nejaká výzva na plnenie/či upozornenie (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka).

24. Ako súdna prax už opakovanú konštatovala, za písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. O to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. V tejto súvislosti súd do pozornosti žalobcu dáva napr. jeho samého sa týkajúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.17CoCsp/47/2020 kde ten jasne uviedol (viď bod 10.odôvodnenia), že „Žalobca považoval za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvu dňa 19.01.2016, ktorú právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasne splatenie úveru. Doručenie predmetnej výzvy nebolo sporné. Obsahom spisu síce je oznámenie veriteľa zo dňa 19.01.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27.01.2016, túto však nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky a neobsahuje poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.“

25. Uvedený názor súdu tak už nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. aj na právoplatný rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn.6Csp/63/2020 týkajúci sa žalobcu, kde tento súd takisto uviedol (viď bod 24 odôvodnenia), že „Upozornenie na zosplatnenie a oznámenie o zosplatnení však nemožno považovať za písomnú výzvu podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, nakoľko ide o úkony vykonané z dôvodu zákonnej úpravy vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka“.

26. Tu predložená tretia upomienka ani výzva na predčasné splatenie úveru s príslušenstvom vôbec neobsahujú poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky, výzva na predčasné splatenie úveru ako následok jej nerešpektovania výslovne uvádza len vymáhanie pohľadávky banky využitím všetkých dostupných právnych prostriedkov, v žiadnom prípade preto nemôže ísť o výzvu v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Žiadnu inú písomnú výzvu žalovaným spreď postúpenia pohľadávky s dokladom o doručení/doručovaní žalobcu súdu nepredložil.

27. Žalobca preto nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovaným, preto nemožno mať pohľadávku na žalobcu za postúpenú platne.

28. Pokiaľ ide o predložené oznámenie o postúpení pohľadávky, tak k tomu súd uvádza nasledovné. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti

na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 92 ods.8 zák. o bankách. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke aktuálne zaujal aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevyklučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

29. Žaloba tak musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu. Len pre úplnosť súd uvádza, že mylí sa žalobca, ak obranu žalovaných (založenú okrem iného aj na tvrdeniach o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, jednak pre neuvedenie žalobcom, ako mala byť skúmaná ich bonita ako aj pre nesprávne uvedené náležitosti zmluvy) označil za bezpredmetnú s poukazom na to, že vymáha len istinu úveru s úrokmi z omeškania. Ako už totiž súd uviedol, jednou zo zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky bolo tu aj to, aby išlo o pohľadávku splatnú (§ 92 ods.8 zákona o bankách a § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení k 08.07.2020). Preto ak podľa úverovej zmluvy termín konečnej splatnosti úveru bol až 22.11.2024 a k postúpeniu pohľadávky podľa tvrdenia žalobcu malo dôjsť už k 08.07.2020, preukázanie zákonných podmienok pre predčasné zosplatenie úveru bolo tu nevyhnutné. A medzi ne patrí tak preukázanie, že veriteľ s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch skúmal bonitu žalovaných (vzhľadom na § 11 ods.2 veta prvá zákona o spotrebiteľských úveroch podľa ktorého inak nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru), ako aj preukázanie, že mu vznikol nárok na úroky a poplatky z úveru, a to preto, lebo ak by mu takýto nárok nevznikol, potom dlžník v čase, kedy veriteľ úver predčasne zosplatalil vôbec nemusel byť v omeškaní zakladajúcom toto právo. Pri bezúročnom a bezpoplatkovom úvere by dlžník svojimi platbami bol povinný splácať len splátky očistené od úrokov a poplatkov (len istinu) a veriteľ by nebol oprávnený jeho úhrady započítavať na úroky a poplatky, preto pre posúdenie, či v čase predčasného zosplatenia úveru dlžník vôbec bol v omeškaní / so splácaním len istiny / má uvedené význam. Napriek uvedenému žalobca v žalobe, ale ani potom, čo žalovaní uvedené skutočnosti výslovne namietali neuviedol žiadne skutkové tvrdenia k skúmaniu bonity žalovaných (či bola vôbec skúmaná, ak áno, ako, s akými konkrétnymi výsledkami a zisteniami, ak nie prečo, a podobne). Preto neunesol v tejto časti ani len bremeno tvrdenia a ani len nepoprel tvrdenia žalovaných, že bonitu neskúmal. Povinnosťou žalobcu je tvrdiť a preukázať a povinnosťou súdu je posúdiť či tvrdenia žalobcu sú ním predloženými dôkazmi preukázané. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý musí byť nestranný domýšľať si skutkové tvrdenia za žalobcu, ani ich nahrádzať, či zisťovať z predložených dôkazov, či boli alebo neboli splnené povinnosti žalobcu/ veriteľa, lebo ak chýbajú skutkové tvrdenia žalobcu, súd nemá čo dokazovať. Preto absenciu skutkových tvrdení žalobcu nemôže zhojiť tým, že by napríklad predložil listiny, z ktorých by uvedené skutočnosti vyplývali. V kontradiktórnom sporovom konaní kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu či jeho časti nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhovneniu žalobe. V opačnom prípade by súd porušil zásadu nestrannosti a rovnosti strán, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejedná sa o odstraňovanie väd podania na ktoré dopadá § 129 CSP. Preto bolo na žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti vymáhania pohľadávok z úverov) aby už v žalobe uviedol skutkové tvrdenia na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou, čo sa nestalo a nestalo sa tak ani po výslovných námietkach žalovaných v tomto smere.

30. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu

spotrebiteľa, a vyvodíť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

31. Tu žalobca ani len netvrdil, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaných v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čím nepreukázal jednak vznik nároku na úroky a poplatky za úver, ale ani ďalšiu samostatnú zákonnú podmienku pre možnosť úver predčasne zosplatniť, tým pádom je to ďalší samostatný dôvod pre záver o nepreukázaní platného postúpenia pohľadávky na žalobcu, keďže právny úkon veriteľa o zosplatnení, ak odporuje § 11 ods.2 ZoSÚ je v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný.

32. Pokiaľ ide o posúdenie veci upomínacím súdom a vydaný platobný rozkaz, uvedené nič nemenilo na povinnosti tunajšieho súdu preskúmať ex offa zákonné podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky. Rozhodnutie upomínacieho súdu nie je pre tunajší súd nijako záväzné a absolútne ho nezbavuje povinnosti preskúmať vo vzťahu k nároku voči žalovaným aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Pre naplnenie princípu právnej istoty v právnom štáte je v článku 2 ods.2 základných princípov CSP poukávané na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, pričom aktuálne najvyššia súdna autorita všeobecného súdnictva v Slovenskej republike (Najvyšší súd SR) zaujala k danej otázke v rozsudkoch 7Cdo/26/2017 a 1Cdo/147/2017 jednoznačné a rovnaké stanovisko, z akého vychádzal aj súd v tu prejednávanom spore a sice že podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ). S poukazom na článok 2 základných princípov Civilného sporového poriadku súd uvádza, že v okolnostiach tu súdeného sporu nenašiel žiadne relevantné a presvedčivé argumenty pre odklon od uvedených záverov Najvyššieho súdu SR s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

33. K návrhu žalovaných na rozhodnutie také, že v časti úhrad vykonaných po podaní žaloby bude konanie zastavené a vo zvyšku žaloba zamietnutá súd uvádza, že nakoľko žalobca žiadne úhrady žalovaných po podaní žaloby nepreukázal ani netvrdil (nepreukázali ich ani žalovaní) a žaloba žalobcom v žiadnej časti vzatá späť nebola, nebol dôvod na zastavenie konania čo i len v časti a preto žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mali žalovaní, keďže žaloba proti nim bola v celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP im vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalovaní majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.